

– EST. 1991 –

Batthyány Lajos

ALAPÍTVÁNY

Felegyi Júlia:

Franciaország migrációs politikája

Batthyány Lajos Alapítvány Doktori Ösztöndíjprogram 2020/2021

BLA_katedra

Franciaország migrációs politikájáról különböző gondolatok juthatnak eszünkbe. A – hazánkban legalább is – leginkább elterjedt nézet szerint számos no-go zóna és terrortámadás köthető az ide érkező, és már itt élő migránsokhoz, Párizs migrációs politikája pedig kifejezetten kedvez a letelepedni kívánóknak. Ahogy látni fogjuk, ez csak részben igaz. Franciaország volt gyarmattartó, fejlett európai országgént számos legális és illegális bevándorlót vonz, illetve érvek sokasága sorakoztatható fel a – francia társadalmat is mélyen megosztó – jelenség mellett és ellen is. Az elmúlt évtized felgyorsult és erőteljes migrációs tendenciái viszont határozott intézkedéseket és szabályokat kívánnak az ország lakosságának, és természetesen az odaérkező bevándorlók védelme érdekében is.

Franciaország jelentős gyarmatokkal rendelkezett az afrikai kontinensen és Délkelet-Ázsiában, amely a XXI. századi migrációs érintettségére is hatást gyakorolt. Már az 1830-as és 1850-es években jelentős számú külföldi állampolgár érkezett, többek között politikai menekültek Európa többi országából. 1850 és 1914 között mintegy 4,3 millió külföldi érkezett az országba, míg a két világháború között közel hárommillió. Az I. világháború végéig jellemzően a szomszédos országokból érkeztek a legtöbben (olaszok, spanyolok). A két világháború között nagy mennyiségben érkeztek a „széthulló” Osztrák-Magyar Monarchia, illetve a „rendszer váltó” Orosz Birodalom (Szovjetunió) területéről, illetve sok zsidó Európa minden részéről, 1933 után főleg Németországból. A második világháború után pedig a szovjet terjeszkedés elől menekülő közép- és kelet-európaiak jöttek nagy számban. Hosszú időn keresztül az országba érkezők többsége tehát európai gyökerekkel rendelkezett, akik külső megjelenésükben, kultúrájukban nem tértek el jelentősen a befogadó társadalom többségétől, így gyorsan integrálódtak. A harmadik világból (az 1950-es évek végéig a gyarmatokról) bevándoroltak aránya sokáig messze elmaradt az Európából érkezettektől, sokáig közöttük is többségben voltak a Magreb térségéből érkező arabok. Ez a tendencia a XXI. században változott csak meg látványosan, amikor egyre jelentősebb létszámban érkeztek bevándorlók a számos biztonsági fenyegetéssel küzdő afrikai kontinensről, többségükben annak úgynevezett szubszaharai részéről. Franciaország Európa legbefogadóbb országaként híresült el, azonban ez az elmúlt évtizedekben megváltozni látszik. A többi európai országgal egy időben, Párizs is egyre szigorodó bevándorlási politikát alkalmaz.¹

A második világháború utáni gyors gazdasági fejlődés éveiben a bevándorlás ismét magas szintet ért el. A 21. század elején Franciaországban csaknem négy millió külföldi

---

¹ Immigration to France. Encyclopedia Britannica, <https://www.britannica.com/place/France/Immigration>
letöltés: 2021. 03. 19.

állampolgár lakott, ami a lakosság mintegy hat százalékát tette ki. A közeli dél-európai országokból, például Portugáliából, Olaszországból és Spanyolországból továbbra is sokan érkeztek, de egyre többen jöttek Észak-Afrikából is. Ez nem meglepő, hiszen Algéria Franciaország szerves része volt 1962-ig, valamint Marokkó és Tunézia is évszázados francia gyarmati múlttal rendelkezik. A bevándorlók többsége az úgynevezett 3D² típusú munkákat látta el, azonban az 1974-es gazdasági visszaesés kezdetével a francia munkavállalók egy része is újra igényt tartott ezekre, így a kormány elkezdte korlátozni a bevándorlást. A munkaerőpiac pedig túltelítetté vált azzal a közel egymillió francia állampolgárságú személy érkezésével, akik a dekolonizált afrikai területekről érkeztek, illetve akiket 1962–64-ben hoztak haza.³

A hetvenes évek végéig a bevándorlók jellemzően munkavállalási céllal érkeztek az országba, amely nem csak, hogy elbírta, de igényelte is – a jelentős élőerő veszteséggel (főleg a felnőtt férfi lakosság körében) járó – világháborúkat követő újjáépítési munkálatokhoz a nagy létszámú munkaerőt. Ez a tendencia az 1973-as gazdasági válságot követően fordult meg, és vette át a vezetést a családegyesítési célú migráció.⁴ Az 1970-es évekbeli társadalmi-gazdasági szerkezetátalakítás és a gazdasági visszaesés óta a francia munkaadóknak nincs szüksége nagy tömegű és főleg alacsonyan képzett külföldi munkaerőre, a magas munkanélküliség pedig táplálta a xenofób érzelmeket a közvéleményben és a populista retorikában.⁵

A francia Conseil d'Etat, a legfelsőbb közigazgatási bíróság az 1970-es évek vége óta kulcsszerepet játszik a menekültek védelmében, és jelentősen korlátozza az állam jogkörét a migráció ellenőrzése terén. Nem kizárt, hogy Franciaország világelső a bevándorlással kapcsolatos jogszabályi változások számát illetően, amelynek egyszerűen a belpolitikai változások az okai.⁶ Reformokat hajtottak végre többek között 1980-ban, 1984-ben, 1987-ben, 1989-ben, 1993-ban, 1997-ben és 1998-ban is. Franciaország az elmúlt négy évtizedben nagyszabású migrációs mozgalmaknak volt tanúja: a bevándorló háttérű munkavállalók fizetési sztrájkjai az 1970-es években, a második generációs tüntetések az 1980-as években, az okmányok nélküli migránsok megmozdulásai az 1990-es években, és napjainkban az NGO-k segítségével folytatott, jobb életkörülményekért és feltételekért küzdő megmozdulások.⁷

---

² Dirty, difficult, dangerous= piszkos, nehéz, veszélyes

³ Immigration to France. Encyclopedia Britannica

⁴ VAJKAI Edina: A külföldiek integrációjának biztonságiasítása Franciaországban. in: Belügyi Szemle, 2020/9. p. 152

⁵ GUIRAUDON, Virginie: Immigration policy in France. Brookings Institution, July 1, 2001 <https://www.brookings.edu/articles/immigration-policy-in-france/> letöltés: 2021. 03. 18.

⁶ Minden új kormány megváltoztatta az előző rendelkezéseket.

⁷ SWEET, Evan: The Securitization of Migration in France The shifting threat of migration: From a threat to a culture to a source of terrorism. University of Ottawa, 2017.

<https://ruor.uottawa.ca/bitstream/10393/36522/1/SWEET%20Evan%20Robert%202020175.pdf> letöltés: 2021. 05. 14. p. 43

Az 1993-ban hatalomra lépett jobboldali koalíció a zéró bevándorlás elvét képviselte, így a Charles Pasqua belügyminiszterről elnevezett 1993. évi „Pasqua-törvény” ennek fényében korlátozta a bevándorlók lehetőségeit. A francia munkáltatók nem fogadhatták el a külföldi diplomások jelentkezéseit, a kormány pedig megtagadta tőlük az állandó tartózkodási engedélyt, megemelte a családegyesítés várakozási idejét egyről két évre, valamint megtagadta a tartózkodási engedélyt azon külföldi házastársaknak, akik illegálisan tartózkodtak az országban a házasságkötés előtt. Ugyan az okmányokkal nem rendelkező külföldiek tartózkodása 1997-ben részlegesen rendeződött, Franciaországban még mindig sokan élnek illegálisan. Ez az időszak nem kedvezett sem a muzulmánok, sem az észak-afrikaiak integrációjának, mert az 1995-ös év nyarán és őszén végrehajtott GIA⁸-terror támadásokat követően erősödött a xenofóbia.⁹ Az 1997-es „Dubra-törvény” így megerősítette a fogvatartási folyamatokat, valamint kiterjesztette a csendőrség jogkörét az illegális migráció elleni fellépés vonatkozásában. Öt évvel később, Nicolas Sarkozy elnöksége alatt tovább szigorították az illegális bevándorlók elleni intézkedéseket.¹⁰

Az 1998-as bevándorlási törvény különleges státuszt teremtett a magasabban képzett munkaerő és a kifejezetten a kutatók számára, így azok egyszerűsített eljárásban részesülhettek, és ha egyéves engedélyt kaptak, akkor kérhették a családegyesítést is.¹¹ Franciaország ekkor ébredt rá, hogy milyen potenciál rejlik a képzett külföldi munkavállalókban és azok sikeres integrációjában.

Már a kétezres évek elején feszültség állt fenn Nagy-Britannia és Franciaország közt az illegális migráció miatt, amelyre ékes példa a 2001-es, francia Riviéra közelében történt hajóbaleset, amely során az EAST SEA teherszállító, amely közel 900 kurd menekültet szállított, megfeneklett. A bevándorlók jelentős része eltűnt, London szerint többségük Nagy-Britanniába tartott.

Franciaország, amikor 2000 őszén betöltötte az Európai Unió elnökségét, számos javaslatot tett az embercsempészekkel szembeni szankciók összehangolására, amelyeket a Miniszterek Tanácsa a svéd elnökség alatt, 2001 májusában fogadott el.¹² 2005-ben a nemzetközi média is aktívan foglalkozott a francia külvárosokban lezajlott demonstráció- és erőszakhullámmal, amelyet egy sajnálatos baleset generált Clichy-sous-Bois-ban, Párizs külvárosában. Bevándorló

---

⁸ GIA=Groupe Islamique Armée, Iszlám Fegyveres Csoport.

⁹ Magyar sérültjei is voltak a 20 évvel ezelőtti párizsi merényleteknek. Múlt Kor Történelmi Magazin, <https://multkor.hu/magyar-serultjei-is-voltak-a-20-evvel-ezelotti-parizsi-merenyleteknek-20150108> letöltés: 2021. 05. 14.

¹⁰ SWEET, Evan: The Securitization of Migration in France The shifting threat of migration: From a threat to a culture to a source of terrorism.. p. 44

¹¹ GUIRAUDON i.m.

¹² GUIRAUDON i.m.

Franciaország a közvélekedéssel ellentétben, már Macron előtt is szigorúnak mondható migrációs szabályozással bírt. Sőt, a lakosság sem tolerálja az illegális migrációt és általában a migráció jelenségét. Az Ipsos 2016-os felmérése szerint a franciák 60%-a gondolta úgy, hogy a migráció negatívan hat országukra, míg csupán 11% látta ezt másképpen. A megkérdezettek 63%-a vélte úgy, hogy a migránsok nagy része képtelen a sikeres integrálódásra, 54% pedig kétségbe vonta a menekültügyi kérelmek valóságtartalmát. A felmérésre természetesen hatással lehettek a megelőző időszak terrortámadásai is.¹⁶

2018 nyarán a francia parlament – heves viták kíséretében – megszavazta az új menekültügyi törvényt, amelynek célja a bevándorlás szigorúbb kontrollja, és amely a 2015-ös előző rendelkezést váltotta fel. Az ellenőrzött bevándorlás, a hatékony menedékkérelmés és a sikeres integráció érdekében létrehozott 2018-778-as törvény szerint – az eddigi 14 hónap helyett – hat hónap alatt kell elbírálni a menekültügyi kérelmeket, ugyanakkor egyről négy évre emelték a rászoruló tartózkodási és munkavállalási engedélyének hosszát, integrációs programokkal kiegészítve.¹⁷ A törvény az elutasított menedékkérelmés hazatoloncolását is prioritásként kezeli, és a toloncok végrehajthatósága érdekében 90¹⁸ napra emelte a lehetséges fogvatartási időt. További szigorítás, hogy akár hároméves szabadságvesztést is kaphat az a külföldi, aki figyelmen kívül hagyja az országba történő belépés megtagadását, a vele szemben elrendelt kiutasítási határozatot, vagy a kitoloncolási határozatban foglaltakat.¹⁹ Az eredményesebb integráció érdekében kétszeresére emelték a francia nyelvórák számát, sőt a legalább fél éve az országban tartózkodó kérelmezők az eljárás ideje alatt is vállalhatnak munkát. A vidéki településeket anyagi eszközökkel motiválják a külföldiek befogadására. A jobboldali pártok javaslatot tettek arra is, hogy távolítsák el az országból a titkosszolgálatok gyanúja szerint a nemzetbiztonságra veszélyesnek tartott külföldi állampolgárokat. A rendelkezéseket a jobboldali pártok túl enyhének ítélték, míg a baloldaliak szerint azok sértik a menekültek jogait. A szigorú változtatások ellen az OFPRA²⁰ munkatársai is tiltakoztak.²¹

Macron migrációs politikájára jellemző, hogy szavazói megtartása mellett az európai irányvonalnak is próbál megfelelni. Kezdetben úgy vélte, hogy működőképes elgondolás, ha az

---

¹⁶ Majority in France against immigration. THE LOCAL fr, <https://www.thelocal.fr/20160823/immigration-negative-for-france-majority-says/> letöltés: 2021. 03. 20.

¹⁷ Un Coup de bluff: Francia migrációs és integrációs alapelvek Macron elnöksége alatt. Migrációkutató Intézet, 2018. október 12. <https://www.migraciokutato.hu/2018/10/12/un-coup-de-bluff-francia-migracios-es-integracios-alapelvek-macron-elnoksege-alatt/> p. 2

¹⁸ Az eddigi 45 napról

¹⁹ Un Coup de bluff p. 3

²⁰ Office français de protection des réfugiés et apatrides, Francia Menekült-és Hontalanügyi Hivatal

²¹ Elfogadta az új bevándorlási törvénytervezetet a francia nemzetgyűlés – Indulatos viták a jogszabálykörül. Jogi Fórum, <https://www.jogiforum.hu/hirek/39147> letöltés: 2021. 03. 18.

NGO-k a tengereken kimentett migránsokat az első biztonságos szárazföldre szállítják, és a Frontexet²² több forrással látják el Olaszország, Spanyolország és Görögország megsegítése érdekében. Elgondolása azonban nem talált kedvező fogadtatásra, így 2018-ban az azt bírálókat támadta a 2018-as Európai Tanács ülésén. Véleménye szerint azon országok, akik nem tanúsítanak szolidaritást a kérdés iránt, ne legyenek részesei a schengeni övezetnek, és a strukturális alapokból származó pénzügyi támogatásokhoz se juthassanak hozzá.²³

Az illegális sátoortáborok megszüntetése, és a bennük élő illegális migránsok ellenőrizhetősége érdekében Macron a kezdetektől fogva fellépett. Ez azonban szélmalom-harcnak tűnik, kiemelten az NGO-k támogatásával újra és újra protestáló, visszatelepülő bevándorlók miatt is. Több ezer migráns él a Párizshoz közeli közlekedési csomópontok mentén létesített sátoortáborokban, és Calais környékén is nagy létszámban gyülekeznek, abban bízva, hogy idővel átjutnak Nagy-Britanniába.

A 2020-as évben a koronavírus az illegális migrációt és a menekültügyi folyamatokat is jelentősen befolyásolta. A francia kormány azoknak a külföldi állampolgároknak, akik a vírussal összefüggésben erőn felül dolgoztak (például az egészségügyi szakemberek, takarítók), gyorsított honosítási eljárás keretében ítélte meg a francia állampolgárságot.²⁴ A kormány ezzel a gesztussal a fertőzés emelt kockázatát, a sokszor lehetetlen munkakörülményeket igyekszik kompenzálni. 2021 májusáig közel 8000 ilyen beadvány érkezett, amellyel a normál ügymenet szerinti öt év helyett gyorsabban, két év után kaphatják meg az állampolgárságot. A kérelmekből eddig több mint 2000 esetet elismertek a hatóságok.²⁵ A bevándorlók koronavírus-fertőzöttségi arányára pontos statisztika nem lelhető fel, ugyanakkor egy tanulmány szerint 2020 márciusa és májusa közt a halálozás aránya megkétszereződött köreikben. Ennek egy részéért minden bizonnyal a fertőzés volt a felelős. Míg a helyi születésűek (azaz a franciák) körében a fenti időszakban a halálozás 22%-kal nőtt, addig az észak-afrikai születésűeknél 54%-kal, az ázsiai születésűeknél 91%-kal, a szubszaharai Afrikában születetteknél pedig 114%-kal emelkedett. Ezt a tendenciát kiegészíti a lakosok lokációja is: Franciaország legszegényebb régiójában (Saint-Denis) – ahol a lakosság 30%-a bevándorló – 118%-kal emelkedett a halálozás, míg Párizsban, ahol szintén sok bevándorló él, 96%-kal. A migránsok, az etnikai kisebbségi csoportok tagjai és a lakosság többi része közötti egyenlőtlenségek teljes

---

²² Európai Határ-és Partvédelmi Ügynökség

²³ Un Coup de bluff p. 7-8

²⁴ Covid: France rewards frontline immigrant workers with citizenship. BBC News, 23 December 2020. <https://www.bbc.com/news/world-europe-55423257> letöltés: 2021. 05. 18.

²⁵ France grants citizenship to over 2.000 foreign workers for Covid-19 response. France 24, 05. 05. 2021. <https://www.france24.com/en/france/20210505-france-grants-citizenship-to-over-2-000-foreign-workers-for-covid-19-response> letöltés: 2021. 05. 18.

mértékét azonban csak akkor lehetne felmérni, ha rendelkeznénk az egész népességre kiterjedő adatokkal a mortalitásról és az egészségügyi ellátásról etnikai és migráns státus szerint is.²⁶ A koronavírus elleni védekezés tekintetében Franciaország szerint a védőoltás megillet minden a területén tartózkodó személyt, így a migránsokat is, és nem kér társadalombiztosítási kártyát sem a vakcina beadásánál.²⁷

2020-ban a biztonsági környezet változása, a török-görög migrációs konfliktus kiújulása és a koronavírus-járvány miatt is ismét előkerült az európai migrációs paktum kérdésköre. A megállapodás szövegezéséről számos egyeztetés zajlott – többek között Máltán is –, ám a tagországok továbbra sem képviseltek azonos álláspontot. Franciaország – ahogy eddig is – a közös teherviselés, a kötelezően betartandó kvóták szerinti migráns-elosztás mellett érvelők csoportjába tartozott.²⁸

2020-ban megnövekedett az Olaszországból az Alpokon át Franciaországba érkező illegális migránsok mennyisége. A szélsőséges időjárási viszonyoknak kitett, veszélyes hegyi terepen jellemzően családok indultak el, ám nagy részük nem érkezett meg a célországba. Az olasz Oulx város tranzitállomásnak számít ezen az útvonalon, amelyen 2020 szeptembere és decembere közt közel ötezer migráns utazott át. Az áthaladók közel fele afganisztáni, negyede iráni, nyolc százaléka pedig marokkói állampolgár volt. A francia határvédelem ezen a szakaszon való megerősítése pedig még hosszabb és veszélyesebb útvonalak kockázatát eredményezték, így az olasz Orvosok az Emberi Jogokért (MEDU) szervezet önkénteseit naponta riasztották balesetekhez. Az államhatárok mentén elhelyezkedő menedékházak bezárásával a civil szervezetek szerint a hatóságok lelkén szárad majd a migránsok hipotermia és lavinaomlások miatti halála. Mindenképpen célravezető lenne már az olasz oldal kiinduló városaiban felhívni a figyelmet a hegyi átkelés veszélyeinek komolyságára, és többnyelvű információs kampánnyal figyelmeztetni az illegális migránsokat, hogy jobban teszik, ha meg sem kísérik a határátlépést.²⁹ A francia határhoz sikeresen eljutó migránsokat ugyanis a helyi

---

²⁶ DESGRÉES, de Loü, Annabel-MELCHIA, Marior-GOSSELIN, Anna-DATTA, Geetanjali-CARABALI, Mabel-MERCKX, Joanna-KAUFMAN, Jay S.: Migrant status, ethnicity and COVID-19: more accurate European data are greatly needed. National Center for Biotechnology Information, 2020 Oct 23. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7582038/> letöltés: 2021. 05. 18.

²⁷ The COVID-19 vaccines and undocumented migrants: what are european countries doing? PICUM, March 2021. <https://picum.org/covid-19-vaccines-undocumented-migrants-europe/> letöltés: 2021. 05. 18.

²⁸ COOK, Cindi: France agrees to EU Commission migration pact. Anadolu Agency, 24. 09. 2020. <https://www.aa.com.tr/en/europe/france-agrees-to-eu-commission-migration-pact/1984407> letöltés: 2021. 05. 19.

²⁹ Critical situation for migrants at Italian-French border. InfoMigrants, ANSA, 2021/02/09 <https://www.infomigrants.net/en/post/30151/critical-situation-for-migrants-at-italian-french-border> letöltés: 2021. 05. 16.

hatóságok azonnal visszatoloncolják az olasz oldalra, menedékkérelmüket pedig nem fogadják be a francia rendőrség tagjai.³⁰

Ugyan nem 2020 volt az első év, amikor a francia csendőrség illegális migráns táborokat számolt fel, azonban ebben az évben számos esetben sor került rá, és mindegyik nagy média visszhangot váltott ki. Több esetben maguk az NGO-k szerveztek sátras demonstrációkat jelentősebb nagyvárosok közparkjaiba, főtereire, ahonnan a hatóságok erőszakkal elszállították őket. De ezeken kívül nem egy, a hidak, közlekedési csomópontok közelében települt, akár több ezer fős illegális tábor is felszámolásra került, a lakókat pedig táborokba, hivatalos befogadó központokba szállították. A Párizs közelében fekvő saint denis-i illegális tábort 2020 novemberében számolták fel, és a több mint kétezer lakóját 70 busszal szállították Ile-de-France központjaiba és sportcsarnokaiba. Az intézkedést közbiztonsági és közegészségügyi okokra hivatkozva hajtották végre, kiemelve, hogy a koronavírus-járvány miatt különösen fontos az illegális bevándorlók egészségügyi kontrollja és ellenőrizhetősége.³¹

Emmanuel Macron, Franciaország elnöke a közelgő választásokon való sikeres szereplése érdekében³² harcot hirdetett az iszlám szeparatizmus ellen, amelynek részeként 2021. február 16-án a Nemzetgyűlés³³ megszavazta a köztársasági elvek tiszteletben tartásának megerősítéséről szóló törvénytervezetet. A francia kabinet számára hatalmas siker, hogy a jogszabályt a Nemzetgyűlésben pártszakadás nélkül sikerült elfogadni, és a kormányzó centralista En Marche! párt baloldala is a tervezet mellett voksolt.³⁴ Ugyanakkor 2021-ben is folytatódik a rászoruló befogadása, például áprilisban Franciaország 300 szíriai és iraki menekültet vállalt át libanoni befogadó központokból a humanitárius folyosó kezdeményezés³⁵

---

³⁰ BOITIAUX, Charlotte: Pushbacks in the French Alps: Migrants report immediate deportation to Italy. InfoMigrants, 2021/02/12. <https://www.infomigrants.net/en/post/30195/pushbacks-in-the-french-alps-migrants-report-immediate-deportations-to-italy> letöltés: 2021. 05. 17.

³¹ French police dismantle 2000 strong migrant camp near Paris. Euronews, AFP, 17/11/2020. <https://www.euronews.com/2020/11/17/french-police-dismantle-2-000-strong-migrant-camp-near-paris> letöltés: 2021. 05. 17.

³² A tervezettel az elnök a francia jobboldali szavazóknak kíván a kedvében járni.

³³ A kétkamarás francia törvényhozás alsóháza.

³⁴ SAYFO Omar - VERES Kristóf György: Megvalósítható-e a köztársaság iszlámja? – Emmanuel Macron küzdelme az „iszlám szeparatizmus” ellen. HORIZONT 2021/4, Migrációkutató Intézet, 2021. 02. 24. https://www.migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2021/02/20210224_HORIZONT_2021_4_sayfo_omar_veres_kristof_gyorgy_megvalosithato_e_a_koztarsasag_iszlamja.pdf letöltés: 2021. március 31.

³⁵ A humanitárius folyosó projektet 2016-ban hívták életre Olaszországban. A program kezdete óta 3500 szíriai, iraki, líbiai és etióp rászoruló érkezett a görög szigetekről Olaszországba, Franciaországba, Belgiumba és Andorrába.

keretében. A civil kezdeményezésből megvalósult művelet egy 2017-es memorandumon alapul, amely alapján Franciaország már 504 menekültet befogadott.³⁶

Franciaországból Nagy-Britanniába

A Calais környéki illegális migránsok számos esetben kerülnek a média figyelmének középpontjába. Hol a Nagy-Britanniába tartó kamionosokkal csapnak össze, hol tengeri átkelésekkel kísérleteznek, hol táboraikat számolják fel a hatóságok.

2015-ben több ezer illegális bevándorló torlódott fel a franciaországi Calais környékén, akik teherautókra és kamionokra kapaszkodva, azokban elbújva próbáltak Nagy-Britanniába jutni. A francia hatóságok – a sofőrök védelme érdekében – számos biztonsági intézkedést hoztak (például amennyiben a sofőr gyanítja, hogy illegális migránsok rejtőztek el a járművén, lehetősége van a kikötőben egy rohamrendőrökkel megerősített ellenőrző pontra hajtania és ott átvizsgáltatni a tehergépjárművet), amelyekkel sok ezer fontos bírságot kerülhettek el a véltlen gépjárművezetők. A kikötőt ötméteres, szögesdróttal felszerelt és kamerákkal megfigyelt kerítés veszi körbe, a kapukat pedig rohamrendőrök őrzik. 2014-ben Nagy-Britannia 12 millió fontot különített el a Calais-hoz tartó autópálya 15 méteres kerítéssel való megerősítésére. 2015 augusztusában a két fél megállapodása értelmében új ellenőrző és irányító központot kapott Calais, valamint az ott szolgálatot teljesítő rohamrendőrök létszámát 500 fővel emelték. A fentiekhez Nagy-Britannia további hétmillió angol fonttal járult hozzá.³⁷

A Nagy-Britanniát megcélzó illegális migrációs útvonalak felszámolására, és a két ország közti illegális migráció megfékezésére természetesen már régebben is léteztek megállapodások, bevett gyakorlatok. Ezeket – az elmúlt évekre jellemző kiemelt figyelem és a választók megnyerése miatt – megreformálva, 2020 novemberében új migrációs megállapodást írt alá a két ország vezetése. Ennek értelmében megkétszerezték a járőrök létszámát az érintett francia tengerparti szakaszokon. Nagy-Britannia irányába közel 150 kilométer hosszú partszakaszról indulnak az embercsempészek az illegális migránsokkal, így jellemzően erre a tengeri részre koncentrálódik a megerősített járőrszolgálat. A nagyobb létszám gyorsabb és hatékonyabb reagálást biztosít az illegális tevékenységek megakadályozására, sok esetben megmentve ezzel az átkelési kísérletben résztvevők életét is. A fentiekén túl a megfigyelési

---

³⁶ France inks humanitarian corridor agreement to bring in 300 refugees. InfoMigrants, ANSA, 2021/04/15. <https://www.infomigrants.net/en/post/31535/france-inks-humanitarian-corridor-agreement-to-bring-in-300-refugees> letöltés: 2021. 05. 16.

³⁷ Calais migrants: How is the UK-France border policed? BBC News, 3 March 2016. <https://www.bbc.com/news/uk-33267137> letöltés: 2021. 05. 16.

technológiák korszerűsítésére és kibővítésére is ígéretet tett a két fél, amely magában foglalja a drónok, radarberendezések és kamerák telepítését és alkalmazását is. Az eszközök fokozott alkalmazásával az elfogások hatékonyságát kívánják elérni.³⁸

Priti Patel brit belügyminiszter és Gérald Darmanin francia belügyminiszter megerősítette elkötelezettségét az útvonal felszámolása tekintetében, és a britek a francia eszközbeszerzések támogatására 28 millió fontot ajánlottak fel. A fokozott együttműködés hatékonyságát mi sem bizonyította jobban, mint az a tény, hogy míg 2019-ben az elfogott és megakadályozott határátkelések száma körülbelül 40% volt, 2020 őszén ez a szám már 60%-ra emelkedett. A megállapodás aláírását követően Priti Patel nyilatkozatában kiemelte, hogy az emelt létszámú szolgálatnak, a bűnüldöző szervek szorosabb együttműködésének köszönhetően látványos eredményeket produkál a kezdeményezés. A brit belügyminiszter egyúttal utalt az új menekültügyi rendszerre, amelynek bevezetésével egy új, szigorú, de igazságos kötelezettségvállalás lép életbe Nagy-Britanniában.

Az embercsempész-hálózatok felszámolása az Egyesült Királyság és a francia bűnüldöző szervek közötti együttműködésre épül, amelynek eredményeként 2020-ban létrehoztak egy új, közös hírszerző egységet (JIC³⁹). Júliusi felállítása óta a JIC körülbelül 140 személy letartóztatásában segített, és megakadályozta mintegy 1100 illegális migráns érkezését a brit partokra. 2020-ban a francia hatóságok 57 személyt találtak bűnösnek embercsempészség vádjával, amiért összesen több, mint 138 év börtönbüntetést szabtak ki, valamint további 46 személyt ítélték el a kisebb hajók átkelésével kapcsolatos bűncselekmények miatt.⁴⁰

A 2020 novemberi megállapodás tartalmazza továbbá, hogy a francia kormány lépéseket tesz a migránsok megfelelő elhelyezésére vonatkozóan, hogy az érkeztettek ne a helyi bűnszervezetek áldozataivá/tagjaivá váljanak. Ez a megfelelő szálláshelyeket és a menekültek jogi segítségnyújtását biztosítók támogatását is jelenti.

Migrációs megállapodások

A francia-brit migrációs együttműködésen kívül természetesen Franciaország más, jellemzően kibocsátó országokkal is rendelkezik migrációs (vagy ezt a kérdéskört is érintő) megállapodásokkal. E bilaterális szerződések célja rendszerint az illegális bevándorlók és

---

³⁸ UK and France sign new agreement to tackle illegal migration. GOV.UK, 28 November 2020. <https://www.gov.uk/government/news/uk-and-france-sign-new-agreement-to-tackle-illegal-migration> letöltés: 2021. 05. 08.

³⁹ Joint Intelligence Center

⁴⁰ UK and France sign new agreement to tackle illegal migration.

kiutasított menedékkérők hazatoloncolásának megkönnyítése, amelyért cserébe valamely – jellemzően gazdasági – előnyt vár a kibocsátó ország.

Franciaország Malival 2000-ben⁴¹, Szenegállal 2006-ban és 2008-ban is, a Zöld-foki Köztársasággal 2008-ban, Indiával⁴² 2010-ben kötött ilyen megállapodást.⁴³ Beninnel 2007-ben⁴⁴, ahogy Gabonnal és a Kongói Demokratikus Köztársasággal is, Tunéziával 2008-ban, Burkina Fasoval pedig 2009-ben.⁴⁵ Franciaország továbbá számos mobilitási bilaterális megállapodás részese, amelyek célja a fiatal munkavállalók országok közti mozgásának megkönnyítése. Az első ilyen 1983-ban kötötték Új-Zélanddal, ezt követően 1995-ben Argentínával, 2001-ben Marokkóval és Szenegállal, 2003-ban Tunéziával, 2009-ben Montenegróval és Szerbiával, 2010-ben Gabonnal, 2013-ban Kanadával, 2014-ben Bosznia-Hercegovinával, végül 2017-ben az Egyesült Államokkal. Hasonló, de általánosabb tartalommal bíró munkavállalási megállapodásokat írtak alá a Kongói Demokratikus Köztársasággal és Beninnel 2007-ben, Mauritiuszal 2008-ban, Oroszországgal 2009-ben és Grúziával 2013-ban.⁴⁶

Beutazási és tartózkodási megállapodások tekintetében, a migrációs kibocsátó országok közül az alábbi bilaterális megállapodásokra került sor.

- 1987: Marokkó
- 1988: Tunézia
- 1992: Burkina Faso, Elefántcsontpart, Mauritánia, Gabon, Benin
- 1993: Kongói Demokratikus Köztársaság
- 1994: Kamerun, Niger, Mali, Közép-afrikai Köztársaság

---

⁴¹ ADEPOJU, Aderanti- Femke van NOORLOOS-ZOOMERS, Annelies: Europe's migration agreements with migrant-sending countries in the global South: a critical review. https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/353968/Author_manuscript_Adepoju_van_Noorloos_Zoomer_s_Europe_s_migration_agreements.pdf?sequence=1 letöltés: 2021. 05. 09. p. 18

⁴² Migration and Mobility Partnership Agreement between The Government of the Republic of India and The Government of the French Republic. New Delhi, 10 March 2018. <https://www.mea.gov.in/Portal/LegalTreatiesDoc/FR18B3321.pdf> letöltés: 2021. 05. 08.

⁴³ PANIZZON, Marion: Agreement duplicity: France's bilateral migration agreements & EU migration partnerships. University of Bern, prepared for the conference on the "Governance of Asylum and Migration in the EU", University of Salford, 26-27 January, 2012. https://www.wti.org/media/filer_public/21/cb/21cb2065-e6a6-4071-aff0-0f9fa659c60e/salford_panizzon4.pdf letöltés: 2021. 05. 08.

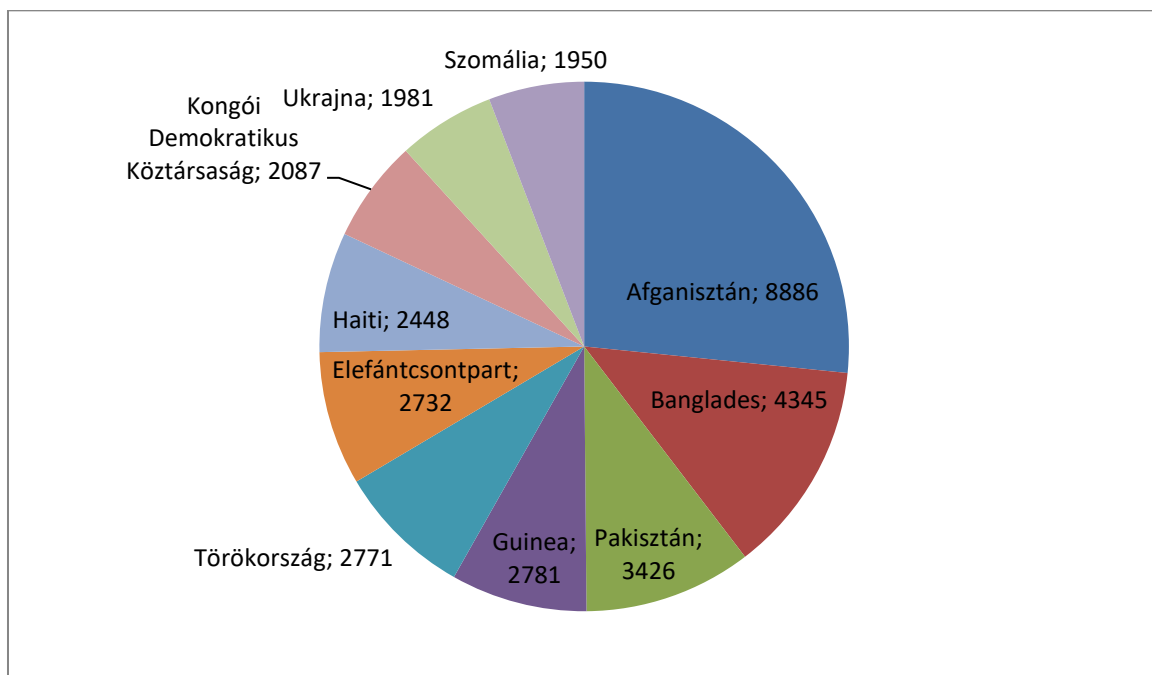
⁴⁴ Agreement between the Government of the Republic of France and the Government of the Republic of Benin on concerted management of migratory flows and co-development. 28. 11. 2007. https://www.ilo.org/global/topics/labour-migration/policy-areas/measuring-impact/agreements/WCMS_382377/lang--en/index.htm letöltés: 2021. 05. 08.

⁴⁵ Présentation générale des accords bilatéraux. Ministère de L'Intérieur, 23 juin 2020. https://www.immigration.interieur.gouv.fr/Europe-et-International/Les-accords-bilateraux/Presentation-generale-des-accords-bilateraux?fbclid=IwAR3MnOIQ8PSdpzik7lAD8ejHU5Naf7zN8Gjy1UbdTjIiHelRoa_NQCxc letöltés: 2021. 05. 10.

⁴⁶ Présentation générale des accords bilatéraux.

- 1995: Szenegál
- 1996: Togo.⁴⁷

A fenti megállapodások a két állam közti célkitűzéseket rögzítik, amelyeknek kétség kívül igyekeznek eleget tenni. Ugyanakkor ezek nem garanciák a teljes körű sikerre, ahogy azt az illegális migrációs tendenciák mutatják. Látni kell, hogy az afrikai kibocsátó országok lakossága számára Franciaország továbbra is csábító célpont, és nem gátolja többségüket sem a megerősített parti őrség, sem a határőrök kemény bánásmódja, de akár hazatoloncolásuk sem.

A Franciaországban benyújtott menedékkérelmek állampolgárság szerinti megoszlása, 2020.⁴⁸

A migránsokat segítő NGO-k jelenléte Franciaországban

Az utcán élő – zömében kiutasított vagy kérelmet be sem nyújtott – migránsok egyik fő támogató szervezete az Utopia 56 nevű NGO. A szervezetet 2015-ben hozták létre a Calais környékén kialakult migráns táborok segítése érdekében. Önkéntesek toborzásával, migránsokat ideiglenesen befogadó családokkal és adományokkal próbálja segíteni a

⁴⁷ Présentation générale des accords bilatéraux.

⁴⁸ Forrás: France statistics. Asylum Information Database (AIDA), European Council on Refugees and Exiles (ECRE) <https://asylumineurope.org/reports/country/france/statistics/> letöltés: 2021. 05. 17.

sátortáborokban élőket, és egyúttal próbál rávilágítani az aktuális menekültügyi rendszer és politika káros hatásaira.⁴⁹ Az NGO az utóbbi években egyre több alkalommal szervez nagyobb városok közparkjaiban, főterein olyan demonstrációkat, melyekre az illegális bevándorlókat sátraikkal együtt odaszállítja. A demonstrációk célja a figyelemfelhívás, ugyanakkor – értékelésem szerint – ezekkel a megmozdulásokkal a lakosság ellenérzését váltják ki, a hatóságok pedig legfeljebb átmeneti megoldást találnak a problémára.

Az InfoMigrants hírportál tematizálva összegyűjtötte a 2021-ben is aktív, a Franciaországban élő migránsokat segítő szervezeteket. A listából ki kell emelni egy egységes jogi és adminisztratív segítséget nyújtó párizsi lehetőséget, ahol több szervezet (pl. ADDE, ATMF, Dom’asile, ELENA, GISTI, La Cimade) együttesen segíti a migránsokat. Létezik továbbá egy Watizat nevű kiadvány, amely dari, pastu, arab, angol és francia nyelven segíti olyan gyakorlati tudnivalókkal a migránsokat, mint például hol juthatnak meleg ételhez, orvosi ellátáshoz, szálláshoz, tisztálkodási lehetőségekhez vagy jogi segítségnyújtáshoz.⁵⁰

Migráció és nemzetbiztonság

A 2012-es toulouse-i terrortámadást követően a francia vezetés ráébredt a szélsőséges eszméket valló saját állampolgárok, illetve bevándorlók jelentette súlyos kockázatra. Az európai veszélyeztetettség ellenére Franciaország volt az egyetlen olyan állam, ahol a fokozódó terror-kockázat miatt a letartóztatások száma 2014 után évről évre folyamatosan emelkedett: 2014-ben 238 fő, 2015-ben 424, 2016-ban pedig már 456 fő volt.⁵¹ A támadásokat követően a kormány a – korábban jelentős jogi és anyagi megszorítások közt működő – nemzetbiztonsági szolgálatok jogkörét és költségvetését is szélesítette, illetve megemelte. A 2015-ös és 2016-os franciaországi terrorcselekmények mintegy 250 emberéletet követeltek, ezért ezekre válaszul, 2017-es hatalomra kerülését követően, Emmanuel Macron megerősítette a hatóságok jogköreit, és határozott fellépést szorgalmazott az illegális bevándorlók ellen. A szakirodalomban napjainkra már elfogadott tény, hogy valós volt az aggodalom, miszerint a 2015-ös menekültválság idején érkező tömeggel együtt szélsőséges eszméket vallók, bűnözők és

---

⁴⁹ Az Utopia 56 honlapja itt található: <http://www.utopia56.com/en> letöltés: 2021.04.05.

⁵⁰ Help for migrants in France: A list of organizations. InfoMigrants, 2021/02/12. <https://www.infomigrants.net/en/post/30169/help-for-migrants-in-france-a-list-of-organizations> letöltés: 2021. 04. 05.

⁵¹ BARTKÓ Róbert: Az illegális migráció és a terrorizmus kapcsolata az EUROPOL és a FRONTEX jelentéseire tekintettel. p. 175 <https://dfk-online.sze.hu/images/egyedi/terrorizmus%20k%C3%B6tet/bartk%C3%B3.pdf> letöltés: 2021. 05. 11.

terroristák is érkeztek Európába⁵², ugyanakkor kiemelném, hogy Franciaország esetében a legtöbb szélsőségesek által elkövetett terrorcselekményt már legalább másod- vagy harmadgenerációs európai állampolgárok, és nem 2015-ben érkezett migránsok követték el. Ezt követően a nemzetbiztonsági szolgálatok és a rendőrség számos támadást hiúsított meg, amely nem volt könnyű. 2018-ban több mint 11 000 fő szerepelt a hatóságok radikális mozgalmakkal való szimpatizánsainak nyilvántartásában, 2020-ban pedig több, mint 8000 személyt tartottak megfigyelés alatt.⁵³

A 2015. novemberi terrortámadásokra nem voltak felkészülve a francia titkosszolgálatok, ahogy a többi európai (belga, brit, német) ország rendvédelmi szervezetei és titkosszolgálatainak állománya sem. A 2016-os nizzai támadás azonban már – több szakirodalom szerint – részben a francia titkosszolgálatok lelkén szárad. A hat különböző titkosszolgálati jogkörrel rendelkező szervezet más és más minisztériumok alá volt rendelve, így a széttagoltság mind Nizza, mind a Charlie Hebdo szerkesztőség elleni támadás esetén lassította a hatékony munkát. A hatóságok ráébredtek, hogy az 1969 óta vezetett „S”-lista, amellyel a veszélyesnek ítélt személyeket tartották nyilván, komoly reformálásra szorul. A lista nem csak a radikális eszméket vallókat, de a politikai szélsőségeket vallókat és a legapróbb bűncselekményeket elkövetőket is tartalmazta, amely napjainkra átláthatatlanná és kezelhetetlenné vált. A szolgálatok felülvizsgálata során további problémaként jelent meg, hogy az állomány nagy részét alkalmatlannak találták az új kihívások kezelésére.

A tanulmány az arab nyelvtudás és a muzulmán, valamint közel-keleti politikai és történelmi keretek megértésének, az abban való gondolkodás hiányát emelte ki. A felülvizsgálat javaslata a hatból egy központi titkosszolgálat létrehozását javasolta, belügyminisztériumi felügyelettel. 2017 végétől az új terrorellenes törvény jóváhagyásával a francia hírszerzés munkája megkétszereződött. Szakértők a folyamatosan növekvő nyomás ellensúlyozásaként nagyobb hangsúlyt javasolnak az OSINT⁵⁴-hoz és HUMINT⁵⁵-hoz hasonló lehetőségeknek, mert ezek nagyban megkönnyítik a titkosszolgálati munkát.⁵⁶

Franciaország stratégiai dokumentumaiban is szerep jut az illegális migráció okozta kihívásoknak. A 2013-as Fehér Könyv 2017-es felülvizsgálati értékelésében az Afrikával

---

⁵² SWEET, Evan: The Securitization of Migration in France The shifting threat of migration: From a threat to a culture to a source of terrorism. p.50

⁵³ SAYFO -VERES i.m. p. 8-9

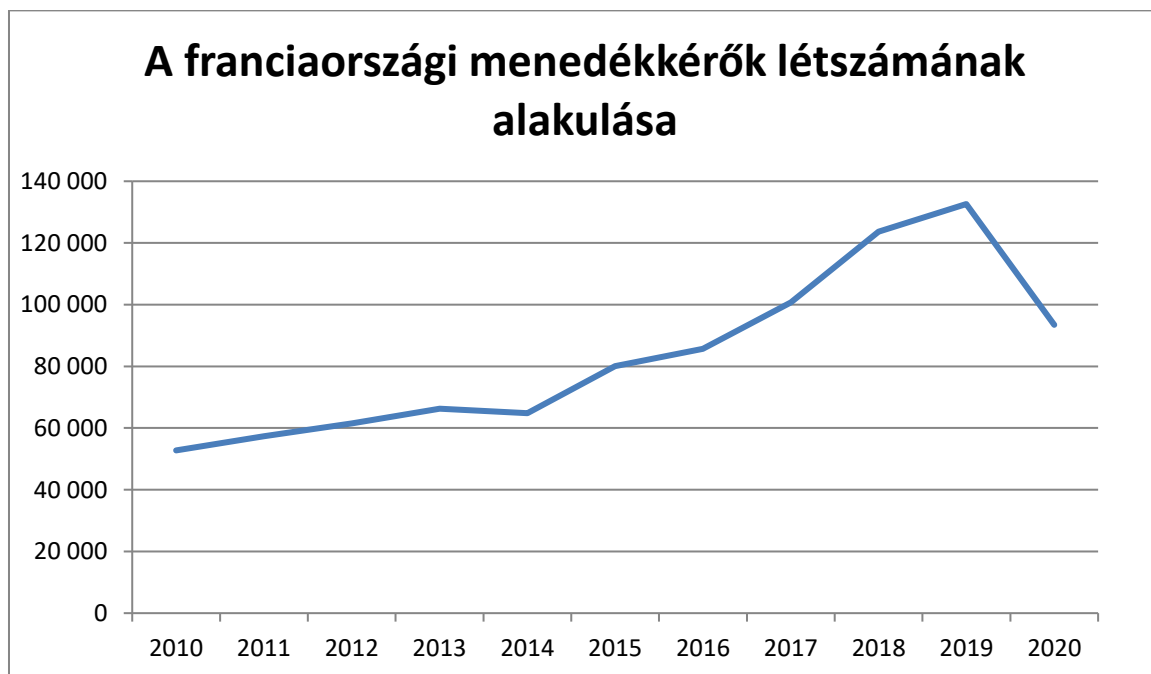
⁵⁴ OSINT: Open Source Intelligence, nyílt forrású hírszerzés

⁵⁵ HUMINT: Human Intelligence, emberi kapcsolatokra épülő hírszerzés.

⁵⁶ VERNILE, Alessandra: The evolution of the intelligence services around Europe. The case of France. Mediterranean Affairs, Jul 18, 2018. <https://www.mediterraneanaffairs.com/intelligence-services-france/> letöltés: 2021. 05. 16.

foglalkozó fenyegetések közt említi a migrációs nyomás növekedésének kockázatát, többek között az afrikai népességrobbanás következményeként. A klímaváltozás és a migráció összefüggésében kiemelt figyelmet fordít a Száhel-övezet és Dél-Ázsia térségének.⁵⁷

A Franciaországban elkövetett szélsőséges terrortámadások az EU-tagállamok hírszerzési együttműködésének problémáira is felhívták a figyelmet. Ehhez – sajnálatosan – a 2015. évi terrortámadások kellettek, ám ezt követően megindult az együttműködési szándék. A 2002 óta működő EU IntCen⁵⁸ megfelelő platform is lehetne a bilaterális és multilaterális együttműködésekön kívül, ám a tagállamok nem osztották meg egymással információikat. Ugyanez a bizalmatlanság volt jellemző az Európával való együttműködés tekintetében is, ezért a szervezet 2016-ban létrehozta az Európai Terrorizmus Elleni Központot (ECTC⁵⁹), amelynek célja az európai terrortámadások közös megelőzése.⁶⁰

A menedékkérelmek számának növekedését egyedül a koronavírus-fertőzés miatt kialakult szigorú intézkedések csökkentették. A statisztika a szerző szerkesztése.⁶¹

Intézményi struktúra

⁵⁷ Strategic Review of Defence and National Security. <https://www.defense.gouv.fr/content/download/514686/8664672/file/2017-RS-PointsClesEN.pdf> p.1 letöltés: 2021. 05. 20.

⁵⁸ EU Intelligence Center

⁵⁹ European Counter Terrorism Center

⁶⁰ VERNILE i.m.

⁶¹ Total number of asylum applications in France from 2008 to 2019. Statista Research Department, May 12, 2020. <https://www.statista.com/statistics/460355/asylum-applications-france/> letöltés: 2021. 05. 09.

Franciaországban két állami intézmény is a migráció kezelésére szakosodott. A Francia Bevándorlási és Integrációs Hivatal (OFII⁶²) az újonnan érkezett bevándorlók integrálásáért felel, valamint a családdegyesítési, családi és gazdasági célú migrációs ügyeket koordinálja. Regisztrálja továbbá a menedékkérőket és részt vesz a visszatérések és reintegrációs folyamatok kezelésében. A másik szervezet a korábban említett OFPRA, amely a menekültügyi eljárásokat folytatja le. Ezen kívül 2018 óta a tárcaközi küldött felelős a menekültek befogadásáért és integrációjáért. Feladata, hogy támogatást nyújtson a menekültek befogadásában, és koordinálja az érintett minisztériumok közti együttműködést.⁶³

A zárt befogadóközpontoknak több típusát is megkülönböztethetjük. Az *adminisztratív fogvatartási intézet* tulajdonképpen az országból való kiutasítást készíti elő, itt várják meg a kiutasítottak a tényleges deportálást. Ide kerülnek az ország elhagyására kötelezettek, az újbóli beutazási tilalomra ítélték, a dublini rendelet értelmében más ország felelősségi körzetébe tartozók, és akikkel szemben a schengeni visszafogadási egyezményt⁶⁴ alkalmazzák. Ezekben az intézményekben a törvényileg előírt maximális tartózkodási idő 90 nap. Jellemzően a határrendészeti biztosítja az objektumokat, ahol természetesen orvosi ellátás is elérhető. A kiutasítást megelőző őrizetet, vagy az adminisztratív fogvatartási intézetbe történő szállítást megelőzheti a kisebb településeken, vidéki területeken egy maximum *48 órás őrizet*, amely akár a helyi rendvédelmi szervek egy erre dedikált helyisége is lehet.

A volt magyar tranzitónák intézményéhez hasonló Franciaország határán is találunk, amelyet a szakirodalom „*várakozási zónaként*” említ. Ezekben az intézményekben kell várakoznia azon harmadik országbelieknek, akik nem felelnek meg a Franciaországba történő belépés feltételeinek. Ilyen feltételek az érvényes úti okmányok megléte, megfelelő anyagi fedezet, vagy a szálláshely és az egészségbiztosítási fedezet igazolása. Ezek az intézmények a nemzetközi repülőtereken, kikötőkben és vasútállomásokon találhatóak, rendszerint a határőrség felügyelete alatt. Az ott tölthető időtartam 26 napban van maximalizálva. Az ide érkezők sorsa háromféleképp végződhet. A hatóság vagy elfogadja a benyújtott – hiányos – dokumentumokat és engedélyezi az országba történő belépésüket, vagy azt megtagadja. Ebben

---

⁶² L'Office Français de l'Immigration et de l'Intégration

⁶³ Organization of migration and asylum system in France. European Commission, FEBRUARY 2019. https://www.immigration.interieur.gouv.fr/content/download/117390/941763/file/1_10a_france_factsheet_2019_en.pdf letöltés: 2021. 03. 18.

⁶⁴ Akik rendelkeznek más, EU-tagország területére érvényes tartózkodási engedéllyel, azonban Franciaországban nem tartózkodnak jogszerűen.

az esetben a kérelmezőt abba az országba toloncolják vissza, ahonnan éppen érkezett, és nem a származási országába. A harmadik lehetőség pedig – természetesen – a menedékkérelem benyújtása.

Az országban előfordulhat, hogy – a nagyfokú migrációs érintettség miatt – az érkezőnek csak „átmeneti várakozási zónában” jut hely. Ezt jellemzően az egy időben nagyobb létszámban (pl. egy hajóval, csónakkal) érkező migránsok esetében alkalmazzák, és ilyenkor nem a klasszikus várakozási zónában, hanem például üresen álló épületben, motelben vagy egyéb, szeparálható helyen kerülnek elhelyezésre a csoport tagjai. Két „menedékhelyiség” is található Montgenèvre és Menton területén, a francia-olasz határ közelében. Ezekbe a zárt fogvatartási intézményekbe a „várakozási zónához” hasonlóan olyan migránsok kerülnek, akik nem rendelkeznek a beutazás feltételeivel, és az olasz hegyvidéken vagy közutakon megkíséreltek francia területre lépni. A fogvatartás időtartama maximum 48 óra lehet, majd a hatóságok visszaküldik őket Olaszországba.⁶⁵

A menekültügyi eljárás

A kérelmezőknek először egy online rendszeren keresztül kell jelentkeznie, amelyet az OFII-vel szerződött NGO-k üzemeltetnek. Ezt követően kapnak csak időpontot, hogy beadhassák menedékkérelmüket egy másik online rendszeren keresztül. Ezt követően kerül át az ügy az OFPRA hivatalához. Az eljárás eltérő lehet annak tükrében, hogy repülőtéren, vagy szárazföldi, esetleg vízi határon nyújtották be a kérelmet, valamint rendelkezik-e érvényes okmányokkal a kérelmező.⁶⁶ Az OFII honlapján közzétehető videóval és angol nyelvű tájékoztatóval is segítik, hogy a kérelmezők eligazodjanak a menedékkérelem benyújtásának procedúráján. Érdekesség, hogy ezzel szemben az OFPRA weboldala csak francia nyelven érhető el.

Franciaország integrációs politikája

A 2016-ban elfogadott integrációs politika hét fő pillérre fókuszál:

1. az integrációs politika megerősítése;
2. a francia nyelvtudás erősítése;

---

⁶⁵ BOITIAUX, Charlotte: Migrant detention centers in France: What you need to know. InfoMigrants, 2021/03/05. <https://www.infomigrants.net/en/post/30666/migrant-detention-centers-in-france-what-you-need-to-know>
letöltés: 2021. 05. 13.

⁶⁶ Organization of migration and asylum system in France.

3. a képzésekhez és a munkához való hozzáférés lehetőségének biztosítása;
4. szálláshoz való hozzáférés biztosítása;
5. az egészségügyi ellátás biztosítása;
6. a menedékkérők és menekültek jogainak biztosítása;
7. a kapcsolatok javítása Franciaország és a menekültek között.⁶⁷

Ugyan mind a francia, mind a nemzetközi politikai és média platformokon rendszeresen napirenden van az integrációs politika fontossága, a gyakorlatban ennek nem sok látszata van. Doktori disszertációm során törekszem ennek okaira választ találni.

Következtetések, problémák

Prognosztizálható, hogy a 2022-ben esedékes francia választások egyik fő kérdésköre a migráció kezelése lesz, így az megkerülhetetlen a vezető politikusok számára. A kérdés, hogy ez a helyzet hogyan hat az aktuális migrációs, és illegális migrációs helyzetre.

A muzulmán bevándorlók és lakosok integrációjának kérdése állandó politikai és társadalmi vitatéma. Az értékelést tovább nehezíti, hogy egyelőre nincs általánosan elfogadott mérce vagy definíció, ami alapján mérni lehetne az integráció fokát, ráadásul a muszlimok nem képeznek homogén társadalmi tömböt, a különböző alcsoportok szociális helyzete és identitásképzése pedig merőben eltérő lehet. Igaz, hogy a muszlimok a lakossághoz képest kevésbé iskolázottabbak/szakképzettebbek és magasabb is körükben a munkanélküliség, ugyanakkor nem szabad általánosítani.⁶⁸ A nem megfelelő integráció komoly biztonsági, nemzetbiztonsági kockázattá nő, a no-go zónák terjeszkedése, valamint a fiatalok egy részének radikalizációja pedig terrorcselekményekben is megvalósulhat. A terrorizmus, radikális iszlám térnyerésének megelőzése érdekében a tényleges sikert egy közös adatbázis jelentené a titkosszolgálatok között, azonban ez még várat magára. Európa-szerte több terrortámadás lenne kivédhető, ha a tagországok hírszerző szolgálatai megosztanák egymással mind információikat, mind képességeiket és azokat közös gyakorlatok keretében kamatoztatnák.

Franciaország továbbra is törekszik az EU-n belül iránymutató államként viselkedni, ám egyre inkább bebizonyosodik, hogy nem tud egyszerre befogadó, és az állampolgárai védelme érdekében biztonság tudatos is lenni.

Felhasznált irodalom

---

⁶⁷ Organization of migration and asylum system in France.

⁶⁸ SAYFO - VERES i.m. p. 4

1. ADEPOJU, Aderanti- Femke van NOORLOOS-ZOOMERS, Annelies: Europe's migration agreements with migrant-sending countries in the global South: a critical review.
https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/353968/Author_manuscript_Adepoju_van_Noorloos_Zoomers_Europe_s_migration_agreements.pdf?sequence=1 letöltés: 2021. 05. 09. p. 18
2. Agreement between the Government of the Republic of France and the Government of the Republic of Benin on concerted management of migratory flows and co-development. 28. 11. 2007. https://www.ilo.org/global/topics/labour-migration/policy-areas/measuring-impact/agreements/WCMS_382377/lang--en/index.htm letöltés: 2021. 05. 08.
3. BARTKÓ Róbert: Az illegális migráció és a terrorizmus kapcsolata az EUROPOL és a FRONTEX jelentéseire tekintettel. p. 175 <https://dfk-online.sze.hu/images/egyedi/terrorizmus%20k%C3%B6tet/bartk%C3%B3.pdf> letöltés: 2021. 05. 11.
4. BOITIAUX, Charlotte: Migrant detention centers in France: What you need to know. InfoMigrants, 2021/03/05. <https://www.infomigrants.net/en/post/30666/migrant-detention-centers-in-france-what-you-need-to-know> letöltés: 2021. 05. 13.
5. BOITIAUX, Charlotte: Pushbacks in the French Alps: Migrants report immediate deportation to Italy. InfoMigrants, 2021/02/12. <https://www.infomigrants.net/en/post/30195/pushbacks-in-the-french-alps-migrants-report-immediate-deportations-to-italy> letöltés: 2021. 05. 17.
6. Calais migrants: How is the UK-France border policed? BBC News, 3 March 2016. <https://www.bbc.com/news/uk-33267137> letöltés: 2021. 05. 16. COOK, Cindi: France agrees to EU Commission migration pact. Anadolu Agency, 24. 09. 2020. <https://www.aa.com.tr/en/europe/france-agrees-to-eu-commission-migration-pact/1984407> letöltés: 2021. 05. 19.
7. Covid: France rewards frontline immigrant workers with citizenship. BBC News, 23 December 2020. <https://www.bbc.com/news/world-europe-55423257> letöltés: 2021. 05. 18.
8. Critical situation for migrants at Italian-French border. InfoMigrants, ANSA, 2021/02/09 <https://www.infomigrants.net/en/post/30151/critical-situation-for-migrants-at-italian-french-border> letöltés: 2021. 05. 16.

9. DESGRÉES, de Loü, Annabel-MELCHIA, Marior-GOSSELIN, Anna-DATTA, Geetanjali-CARABALI, Mabel-MERCKX, Joanna-KAUFMAN, Jay S.: Migrant status, ethnicity and COVID-19: more accurate European data are greatly needed. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7582038/> letöltés: 2021. 05. 18.
10. Elfogadta az új bevándorlási törvénytervezetet a francia nemzetgyűlés – Indulatos viták a jogszabálykörül. Jogi Fórum, <https://www.jogiforum.hu/hirek/39147> letöltés: 2021. 03. 18.
11. France and Italy push for reform of Schengen treaty. BBC News, 26 April 2011. <https://www.bbc.com/news/world-europe-13189682> letöltés: 2021. 05. 16.
12. France grants citizenship to over 2.000 foreign workers for Covid-19 response. France 24, 05. 05. 2021. <https://www.france24.com/en/france/20210505-france-grants-citizenship-to-over-2-000-foreign-workers-for-covid-19-response> letöltés: 2021. 05. 18.
13. France inks humanitarian corridor agreement to bring in 300 refugees. InfoMigrants, ANSA, 2021/04/15. <https://www.infomigrants.net/en/post/31535/france-inks-humanitarian-corridor-agreement-to-bring-in-300-refugees> letöltés: 2021. 05. 16.
14. France statistics. <https://asylumineurope.org/reports/country/france/statistics/> letöltés: 2021. 05. 17.
15. French police dismantle 2000 strong migrant camp near Paris. Euronews, AFP, 17/11/2020. <https://www.euronews.com/2020/11/17/french-police-dismantle-2-000-strong-migrant-camp-near-paris> letöltés: 2021. 05. 17.
16. GARCIA, Antonio: Combien d’immigrés clandestins en France? Radio France Internationale, 13. 04. 2006. http://www1.rfi.fr/actufr/articles/076/article_43041.asp letöltés: 2021. 05. 15.
17. GUIRAUDON, Virginie: Immigration policy in France. Brookings Institution, July 1, 2001 <https://www.brookings.edu/articles/immigration-policy-in-france/> letöltés: 2021. 03. 18.
18. Help for migrants in France: A list of organizations. InfoMigrants, 2021/02/12. <https://www.infomigrants.net/en/post/30169/help-for-migrants-in-france-a-list-of-organizations> letöltés: 2021. 04. 05.
19. Immigration to France. <https://www.britannica.com/place/France/Immigration> letöltés: 2021. 03. 19.

20. Magyar sérültjei is voltak a 20 évvel ezelőtti párizsi merényleteknek. Múlt Kor Történelmi Magazin, <https://mult-kor.hu/magyar-serultjei-is-voltak-a-20-evvel-ezelotti-parizsi-merenyleteknek-20150108> letöltés: 2021. 05. 14.
21. Majority in France against immigration. THE LOCAL fr, <https://www.thelocal.fr/20160823/immigration-negative-for-france-majority-says/> letöltés: 2021. 03. 20.
22. Migration and Mobility Partnership Agreement between The Government of the Republic of India and The Government of the French Republic. New Delhi, 10 March 2018. <https://www.mea.gov.in/Portal/LegalTreatiesDoc/FR18B3321.pdf> letöltés: 2021. 05. 08.
23. Organization of migration and asylum system in France. European Commission, FEBRUARY 2019. https://www.immigration.interieur.gouv.fr/content/download/117390/941763/file/1_1_0a_france_factsheet_2019_en.pdf letöltés: 2021. 03. 18.
24. PANIZZON, Marion: Agreement duplicity: France’s bilateral migration agreements & EU migration partnerships. University of Bern, prepared for the conference on the “Governance of Asylum and
25. Migration in the EU”, University of Salford, 26-27 January, 2012. https://www.wti.org/media/filer_public/21/cb/21cb2065-e6a6-4071-aff0-0f9fa659c60e/salford_panizzon4.pdf letöltés: 2021. 05. 08. Présentation générale des accords bilatéraux. Ministère de L’Intérieur, 23 juin 2020. https://www.immigration.interieur.gouv.fr/Europe-et-International/Les-accords-bilateraux/Presentation-generale-des-accords-bilateraux?fbclid=IwAR3MnOIQ8PSdpzik71AD8ejHUsNaf7zN8Gjy1UbdtTJj_IiHelRoa_NQCxc letöltés: 2021. 05. 10.
26. SAYFO Omar - VERES Kristóf György: Megvalósítható-e a köztársaság iszlámja? – Emmanuel Macron küzdelme az „iszlám szeparatizmus” ellen. HORIZONT 2021/4, Migrációkutató Intézet, 2021. 02. 24. https://www.migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2021/02/20210224_HORIZONT_2021_4_sayfo_omar_veres_kristof_gyorgy_megvalosithato_e_a_koztarsasag_iszlamja.pdf letöltés: 2021. március 31.
27. SMITH, Craig S.: Immigrant Rioting Flares in France for Ninth Night. The New York Times, 05. 11. 2005. <https://www.nytimes.com/2005/11/05/world/europe/immigrant-rioting-flares-in-france-for-ninth-night.html> letöltés: 2021. 05. 15.

28. Strategic Review of Defence and National Security. <https://www.defense.gouv.fr/content/download/514686/8664672/file/2017-RS-PointsClesEN.pdf> p.1 letöltés: 2021. 05. 20.
29. SWEET, Evan: The Securization of Migration in France The shifting threat of migration: From a threat to a culture to a source of terrorism. <https://ruor.uottawa.ca/bitstream/10393/36522/1/SWEET%2c%20Evan%20Robert%2020175.pdf> letöltés: 2021. 05. 14.
30. The COVID-19 vaccines and undocumented migrants: what are european countries doing? PICUM, March 2021. <https://picum.org/covid-19-vaccines-undocumented-migrants-europe/> letöltés: 2021. 05. 18.
31. Total number of asylum applications in France from 2008 to 2019. Statista Research Department, May 12, 2020. <https://www.statista.com/statistics/460355/asylum-applications-france/> letöltés: 2021. 05. 09.
32. L'Office Français de l'Immigration et de l'Intégration UK and France sign new agreement to tackle illegal migration. GOV.UK, 28 November 2020. <https://www.gov.uk/government/news/uk-and-france-sign-new-agreement-to-tackle-illegal-migration> letöltés: 2021. 05. 08.
33. Un Coup de bluff: Francia migrációs és integrációs alapelvek Macron elnöksége alatt. Migrációkutató Intézet, 2018. október 12. <https://www.migraciokutato.hu/2018/10/12/un-coup-de-bluff-francia-migracios-es-integracios-alapelvek-macron-elnoksege-alatt/>
34. Utopia 56: <http://www.utopia56.com/en> letöltés: 2021.04.05.
35. VAJKAI Edina: A külföldiek integrációjának biztonságiasítása Franciaországban. in: Belügyi Szemle, 2020/9. p. 147-164
36. VERNILE, Alessandra: The evolution of the intelligence services around Europe. The case of France. Mediterranean Affairs, Jul 18, 2018. <https://www.mediterraneanaffairs.com/intelligence-services-france/> letöltés: 2021. 05. 16.